

Тематика і короткий зміст лекційних занять з курсу (2 частина)

Змістовий модуль 5. Психологічні підходи в релігієзнавстві

Психологія релігії: вивчення релігійних вірувань і практик через психічні процеси індивіда. Теорії З. Фрейда, К. Юнга та В. Джеймса. Аналіз релігії як прояву підсвідомості, архетипів і містичного досвіду. Дослідження релігійного досвіду, суб'єктивних переживань, віри, молитви і містики. Взаємозв'язок релігії та ідентичності. Вплив релігії на формування особистої та колективної ідентичності. Когнітивний підхід: сучасні дослідження релігії через механізми сприйняття, мислення та пам'яті.

Змістовий модуль 6. Компаративний метод у дослідженні релігій

Принципи компаративного релігієзнавчого методу. Порівняння світових релігій: аналіз ключових концепцій і практик у християнстві, ісламі, буддизмі та індуїзмі. Аналіз світових релігій у праці М. Вебера. Дослідження спільних елементів релігійних міфів і ритуальних практик різних культур. Проблеми порівняльного методу: критика культурних стереотипів у дослідженнях релігій. Постколоніальний підхід як аналіз релігій у контексті колоніальної спадщини та культурної взаємодії.

Змістовий модуль 7. Герменевтичні методи аналізу релігійних текстів

Застосування герменевтики (ключові ідеї Шлейєрмахера, Дільтея і Гадамера) щодо тлумачення релігійних текстів. Текст як джерело релігійного знання. Аналіз священних текстів як релігійних документів. Контекстуалізація та вивчення культурних й історичних умов, що впливають на інтерпретацію релігійних текстів. Сучасні герменевтичні підходи: інтердисциплінарні методи тлумачення релігійних текстів. Проблема суб'єктивності та роль інтерпретатора, вплив його світогляду на аналіз релігійних текстів.

Змістовий модуль 8. Критичний аналіз та етика релігієзнавчих досліджень

Проблема об'єктивності у релігієзнавстві – уникнення упередженості під час вивчення релігійних явищ. Етичні виклики у релігієзнавчих дослідженнях (дотримання етичних стандартів під час роботи з релігійними громадами та джерелами). Дискурс "інсайдера" та "зовнішнього спостерігача". Проблеми дослідження релігії з позиції віруючого та невіруючого. Застосування критичних методів до аналізу релігійних явищ та текстів. Вплив культурних та соціальних чинників на дослідження релігій (уникнення етноцентризму та культурної упередженості).